

РЕШЕНИЕ

№ 18997

гр. София, 18.05.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 45 състав, в публично заседание на 21.04.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгени Стоянов

при участието на секретаря Теменужка Стоименова, като разгледа дело номер **3013** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-178 АПК.

Образувано е по жалба на П. А. А., ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане], гражданин на И., срещу Решение № 237/11.02.2026 г. на председателя на ДАБ при Министерския съвет, с което, на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и 4 от ЗУБ, е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на търсеция закрила.

В жалбата е посочено, че решението е незаконосъобразно. Според жалбоподателя не са обсъдени и анализирани всички факти и обстоятелства, чрез които да бъде установена обективната истина в нейната цялост. Твърди, че са нарушени нормите на чл. 35 от АПК и чл. 75, ал. 2 от ЗУБ. Заключениета, до които е достигнал компетентният орган са неправилни и необосновани, доколкото в рамките на административното производство изрично е заявил, че причината да напусна И. е тежкото здравословно състояние на дъщеря му Б. П., появило се в следствие на дългогодишни репресии и натиск от страна на властите в страната на които е била подложена съпругата му и цялото им семейство, поради обществената дейност, която развивала в подкрепа на жените в ислямската република и които репресии допринесли семейството да вземе решение да напусне държавата и да потърси закрила. Счита, че административният орган неправилно и необосновано е преценил, че спрямо бежанската му история са неприложими принципите залегнали в нормата на чл. 9, ал. 1, т. 2 от ЗУБ. Самата справка дава фрагментирана информация и макар отразените в нея факти да са пряко изведени от официални източници, те са недостатъчни, несвързани помежду си и в голямата си част дават поглед над ирелевантни спрямо изложените от П. А. А. факти. С това се нарушава условието на чл. 75, ал. 2 от ЗУБ при произнасянето по молбата за статут на бежанец или хуманитарен статут да бъдат преценени всички относими

факти, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с трети страни. Излага доводи, че от особена важност е и рязката промяна в ситуацията в страната на произход - И. след постановяване на процесното решение. В следствие на масирани въздушни атаки от САЩ и И. към И. от 28 февруари 2026 г. в страната е налична военна обстановка. В. лидер е убит и голяма част от върховното управление на страната е елиминирано, като все още не е ясно дали тоталитарния терористичен режим на страната ще бъде сменен. Военната обстановка в И. и в района към настоящия момент ескалира ежедневно и хора масово са евакуирани от района. Твърди, че ситуацията следва да бъде също преценена с оглед цялостната бежанска история на П. А. А. и неговото семейство и невъзможността към настоящия момент те да бъдат върнати в И.. Счита също така, че административния орган е пропуснал да направи преценка за приложението на чл. 9, ал 8 от ЗУБ - закрила въз основа на други хуманитарни обстоятелства. Конкретно особеното и тежко здравословното състояние на дъщеря му не е преценено в контекста на тези хуманитарни обстоятелства, които налагат приложението на цитираната разпоредба. Моли съда да отмени Решението и върне преписката на административния орган с указания за разглеждане на молбата.

В открито съдебно заседание жалбоподателят се явява лично, като моли да му бъде разрешено да живее в България, за да живее без стрес и децата да се образуват. Представяващия го адв. Т. И., поддържа така подадена жалба. Позовава се на Решение № 652/16 от 2018 година на СЕС. На фона на общоизвестната военна операция на САЩ и И. срещу Ислямска Република И., се е превърнала в мащабна война.

Ответникът – Председателят на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет, чрез юрисконсулт Х. оспорва жалбата и излага доводи за законосъобразност на обжалваното решение. Софийска градска прокуратура – редовно призована – не изпраща прокурор за участие в производството по делото. Не изразява становище по съществуването на спора.

Административен съд София - град, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Не е спорно по делото, че жалбоподателят П. А. А., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на И., е подал молба за предоставяне на международна закрила вх. № ПМЗ-ВР-3373 от 28.10.2025 г. на РПЦ - [населено място], „ПМЗ - кв. Военна рампа". Личните му данни са установени въз основа на предоставена лична карта 2М16958524, валидна до 06.02.2028 г., издадена от Ислямска република И..

В хода на административното производство жалбоподателят е получил информация за задълженията на чужденците, настанени в центровете на ДАБ (л. 65 от делото); подписал е декларация за съгласие за събиране на информация (л. 68 от делото); получил е информация за обработване на лични данни на чужденци, търсещи международна закрила (л. 69 – 70 от делото); получил е инструкция за задълженията на чужденците, настанени в центровете на ДАБ (л. 71 от делото); попълнена е Евродак дактилоскопна карта (л. 73 от делото); получил е указания относно реда за подаване на молба за международна закрила, за процедурата, която ще се следва, за правата и задълженията на чужденците, подали молба за закрила в Република България (л. 74 – 78 от делото); попълнен е регистрационен лист (л. 80 от делото).

На дата 14.11.2025 г. с П. А. А., ЛНЧ [ЕГН], е проведено интервю. В интервюто е отразено, че е напуснал И. на 10.10.2025 г. Твърди, че заедно със съпругата си и децата си, легално заминали със самолет за Турция. В Турция останали една нощ, след което със закупени билети за автобус, се отправили към Румъния. При преминаване на турско-българската граница цялото семейство, били задържани. И. гражданин и семейството му пътували с паспорти и с лични карти, които лични карти им били дадени в И. от един човек. Той им обяснил, че това са документи, подобни на

медицинска застраховка, които ще им позволят да пътуват в Европа безпрепятствено. По думи на молителя той не знаел, че документите били фалшиви. След като били задържани, семейството останало една нощ в ареста, след което било отведено в център от затворен тип. Още първата вечер молителят платил 400 евро за преводач и адвокат, които се явили в съда да представляват семейството.

И. гражданин предал националните си документи при регистрацията. Със себе си носел и оригинални медицински документи за заболяването на дъщеря му, които по негови думи се загубили по време на регистрацията. Заявява, че от медицинските документи за заболяването на дъщеря му има копия в телефона си, които може да предостави. П. А. А. мотивира молбата си за международна закрила с болестта на дъщеря му и проблемите на съпругата му с властите заради обществената ѝ дейност. Молителят казва, че в И. съпругата му се е занимавала с обществена дейност и се е борила за правата на жените. Заради това е била уволнена от работа. След това продължила дейността си и често я викали на разпити. Всеки път, когато я викали на разпит, молителят не знаел дали тя ще се върне. Животът им бил изпълнен със стрес. И. гражданин споделя, че никога не е спирал съпругата си да извършва тази дейност, дори след като вече имали деца. По-късно семейството разбрало, че дъщеря им е болна и че заболяването ѝ е вследствие на стреса, причинен от задържанятия на майка ѝ. След това семейството ограничило тези дейности до минимум. П. А. А. заявява, че винаги, е подкрепял съпругата си, въпреки, че е знаел какво отражение има това върху семейството му.

Когато било установено заболяването на дъщеря му, семейството потърсило мнението на лекари в И.. По думите на молителя, въпреки, че лекарите лекували детето в И., заявили, че най-доброто лечение за стабилизиране на състоянието ѝ се предлага в Европа и че ако до края на годината тя не замине за Германия, ще бъде твърде късно.

Чужденецът твърди, че дъщеря му е можела да замине легално за лечение, придружена само от един родител, но семейството отказало да се раздели. Семейството има и второ дете на 9 години и не искали да се разделят, като по думите му малкият все още спял с майка си. Поради това решили да тръгнат всички заедно.

Тяхната цел била Германия. Молителят добавя, че ако получи закрила в България, може да работи и да придружи дъщеря си за лечение в Германия, след което да се завърне в Република България. Най-важното за него, е дъщеря му да се излекува, децата му да получат образование и семейството да бъде заедно.

И. гражданин разказва, че първоначално е работил в И. в кафене, след което е имал собствена автомивка, заявява че не е имал лични проблеми с властите. Живял е спокойно, развивал е бизнес, децата му са посещавали училище, а болното му дете е получавало необходимото лечение.

В резултат от проведеното административно производство е издадено оспореното Решение № 237/11.02.2026г. на председателя на ДАБ, с което, на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и 4 от ЗУБ, е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на търсещия закрила.

В решението е прието, че за кандидата за закрила не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец по ЗУБ, съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, тъй като посочената от молителя причина, а именно болестта на дъщеря му и проблемите на съпругата му с властите заради обществената ѝ дейност, не са по причина на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, и затова не се оценява като релевантен за предоставяне на статут на бежанец мотив. Мотивите, които молителят посочва, не съдържат факти или обстоятелства, които да сочат преследване или заплаха спрямо самия кандидат. Изложените от молителя опасения за евентуални бъдещи проблеми, при прибиране в страната му на произход, са с предположителен характер и не се основават на конкретни действия, насочени

спрямо него към момента на напускане на страната по произход.

Според мотивите на органа, в конкретния случай етническата принадлежност на П. А. А. не е достатъчно основание за предоставяне на статут на бежанец. Преди да напусне държавата си на произход той не е имал проблеми заради принадлежността си към кюрдския етнос, които да показват риск от евентуално преследване при завръщането му в И.. Административният орган счита, че става дума за мигрант, а не за лице нуждаещо се от международна закрила.

За жалбоподателя П. А. А. не са налице и предпоставките на чл. 9, ал. 1 от ЗУБ. Кандидатът не е претърпял посегателства или физическо насилие. Съгласно решението от 17 февруари 2009 г. на Съда на Европейския съюз по , дело С-465/07, реална опасност от тежки заплахи по смисъла на чл. 15, б. „в" от Директива 2004/83/ЕО, съответно чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, се приема изключително, когато степента на безогледно насилие е толкова висока, че самото присъствие на цивилно лице на територията на страната го излага на реален риск. В конкретния случай такава степен на насилие не е установена.

Не са налице сериозни основания да се смята, че единствено присъствието на молителя в страната му по произход би го поставило в реален риск от тежки посегателства. Молителят не принадлежи към специфична уязвима група с по-висок риск. Относно здравословното състояние на дъщеря му, следва да се отбележи, че тя е получавала медицинска помощ в страната по произход. Данните по преписката и изявленията на момичето по време на изслушването показват, че се е чувствало добре и не е имало оплаквания от предоставяната медицинска грижа. Не се установява липса на достъп до лечение или невъзможност за продължаване на терапията.

При така установената фактическа обстановка съдът от правна страна намира следното:

По допустимостта:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена срещу годен за оспорване административен акт, от надлежна страна, за която е налице правен интерес от търсената защита и при спазване на 7 – мо дневния срок за съдебно обжалване, предвиден в ЗУБ. Оспореното решение е връчено на дата 23.02.2026 г. Жалбата е подадена на дата 04.03.2026 г.

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган, в предвидената в закона писмена форма. Не са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила по ЗУБ.

Жалбоподателят П. А. А., търсец закрила от И., ЛНЧ [ЕГН], е чужденец по смисъла на § 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на ЗУБ - не е български гражданин, не е гражданин на друга държава - членка на Европейския съюз, държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария.

На П. А. А., търсец закрила от И., ЛНЧ [ЕГН], е разяснена и осигурена възможност да кандидатства за международна закрила, видно от подадената негова молба до председателя на ДАБ с искане по чл. 59, ал. 2 от ЗУБ към официалните власти на Република България да му се предостави международна закрила.

Производството за П. А. А., гражданин на И. се явява образувано с регистрирането на негова молба. Оспореното решение е издадено в производство по общия ред по глава шеста, раздел II от ЗУБ, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от ЗУБ на П. А. А., е отказано предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут.

Решение № 237 от 11.02.2026 г. на Председателя на ДАБ при МС, с което е отказано да се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на търсецкия закрила, е издадено в писмена форма – съгласно изискването на чл. 9, ал. 1 от Директива 2013 / 32 / ЕС. Решението е мотивирано с фактическите и правните основания за отхвърляне на молбата – чл. 59, ал. 1 и ал. 2, т. 4 от АПК, вр. чл. 9, ал. 2, изречение 1 – во от Директива 2013 / 32 / ЕС. Съгласно чл. 75, ал. 2, изречение 1 –

во от ЗУБ са обсъдени подробно, както личното положение на кандидата за международна закрила, така и ситуацията в държавата му на произход по § 1, т. 7 от Допълнителните разпоредби на ЗУБ.

Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение и / или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея.

П. А. А. не отговаря на законовите условия за признаване на статут на бежанец поради следното: В качеството си на ирански гражданин, който пребивава на територията на Република България, е чужденец – гражданин на трета държава, който се намира извън държавата си по произход, чийто гражданин е съгласно чл. 2, б. „д“ от Директива 2011 / 95 / ЕС и член 1, раздел А (1) от Женевската конвенция от 1951 г., изменена с Нюйоркския протокол от 1967 г. Декларираните от П. А. А. при регистрацията по чл. 61, ал. 2 от ЗУБ, и при интервюто факти по чл. 4, ал. 1 от Директива 2011 / 95 ЕС в подкрепа на молбата му за закрила нито пряко, нито косвено са свързани с държавата по произход – чл. 4, ал. 3, б. „а“ от Директива 2011 / 95 / ЕС или с осъществено или осъществимо спрямо него преследване – чл. 4, ал. 3, б. „б“ от Директива 2011 / 95 ЕС.

Направените изявления от П. А. А. пред Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет във връзка с индивидуалното му положение и лични обстоятелства нито поотделно, нито заедно сочат, че е напуснал И., защото е бил преследван, в това число поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политически убеждения – чл. 4, ал. 3, буква „в“ от Директива 2011 / 95 / ЕС. Това се потвърждава от проведеното на дата 14.11.2025 г. интервю (л. 27 – 30 от делото).

От жалбоподателя П. А. А. не са съобщени събития, настъпили след като е напуснал И., или извършвани от него дейности, след като е заминал, израз или продължение на убеждения и ориентация, изразявани в държавата му на произход, които да поражда у него опасения от преследване при завръщане и да сочат на нужда от международна закрила, възникнала на място (sur place), съгласно чл. 5, ал. 1 и ал. 2 от Директива 2011 / 95 / ЕС. Тоест, молбата на П. А. А. към официалните власти на Република България нито при подаването ѝ, нито в който ѝ да е последващ момент е обоснована от самия него с каквито ѝ да е елементи, относими към критериите, релевантни за определяне на статут на бежанец.

От значение е и обстоятелството, че в хода на интервюто П. А. А. е заявил, че причините, поради които е напуснал страната са заради проблемите на съпругата му и болестта на дъщеря му.

О. дотук анализ сочи, че П. А. А. не изпитва основателни опасения от действията на преследване по чл. 8, ал. 3 – 5 от ЗУБ.

Предпоставките за хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 1, 2 и 3 от ЗУБ са идентични с условията за субсидиарна закрила по чл. 2, б. „е“, вр. чл. 15, б. „а“, „б“ и „в“ от Директива 2011/95/ЕС. Такава международна закрила може да се предостави на чужденец, за който има сериозни основания да се смята, че ако бъде изпратен обратно в държавата му на произход, или при лице без гражданство – в държавата на предишното обичайно местопребиваване, то той би бил изложен на реална опасност от тежки посегателства като: 1) смъртно наказание или екзекуция; 2) изтезание, нечовешко или унижително отношение, или наказание; или 3) тежки и лични заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт, и които не могат или поради такава опасност не желаят да получат закрила от тази държава. Понятието „реална опасност“ (‘real risk’) не е дефинирано, нито

има трайно възприето негово тълкуване в юриспруденцията на СЕО и/или СЕС. Смята се, че то определя стандарта на доказване при субсидиарната закрила, като по правило изключва рискове, свързани единствено с общата ситуация в държавата, тези, чието настъпване е само възможно или е така далечно, че е нереално. С понятието „тежки посегателства“ (‘serious harm’) се означава естеството и интензивността на засягане на правата на човека, като трябва то да е с достатъчна сериозност (суровост). Извън изброените по-горе три вида посегателства, субсидиарна закрила не може да се признае за никакъв друг вид вреда, дискриминация и/или нарушение на човешки права. От смисловото тълкуване на общностната норма се установява, че се има предвид настъпването на определен вредоносен резултат за кандидата под формата на физическа или психическа увреда. Изразът „тежки посегателства“ е насочен по – скоро върху вида и квалификацията на предприетите действия, отколкото към конкретните им последици за кандидата, който е техен обект.

Основателни са мотивите на административния орган, че твърдения, които да са свързани с посочените по – горе предпоставки не са направени от жалбоподателя П. А. А.. Липсват изявления, които да водят до извод, че той е бил принуден да напусне или да остане извън страната си на произход по причина на реална опасност от смъртно наказание или екзекуция, изтезание, нечовешко или унижително отнасяне.

В решението си административният орган е приел, че за П. А. А. не се доказва специфичен риск по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Административният орган е извършил преценката си по прилагане на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, въз основа на отразената в справки вх. № МД-02-570 от 20.10.2025 г. изготвена от дирекция „Международна дейност“ към ДАБ при МС.

При своето произнасяне съдът съобрази и справки с рег. № МД-02-80 от 04.03.2026 г. на дирекция „Международна дейност“ (л. 116 – 129); № МД-02-128 от 30.03.2026 г. на дирекция „Международна дейност“ (л. 130 – 136).

Въз основа на тази информация се прави констатация, че ноторно известен факт е, че, считано от 28.02.2026 г., е налице започнал военен конфликт между И., от една страна, и САЩ и И., от друга, като на територията на И. се осъществяват военни действия, довели до разрушения и човешки жертви. Видно от посоченото в справка на 28 февруари 2026 г. САЩ и И. започват съвместна военна операция под кодовото име „Ударът на скорпиона“ (S. S.), насочена срещу ядрената инфраструктура и командните центрове на И.. Водената от САЩ операция има за цел да елиминира ядрените и ракетните програми на И., да унищожи военноморските сили на страната и да смени ръководството ѝ. Член 111 от Конституцията на И. упълномощава Временен лидерски съвет да поеме задълженията на Върховния лидер, докато не бъде избран негов наследник. В настоящата ситуация този съвет ще се състои от президента М. П., председателя на Върховния съд, Голам – Х. М. – Е. и представителя на Съвета на пазителите, аятолах А. А..

Конституцията на И. определя страната за ислямска република и посочва Д. – шиитския дванайсетен ислям (Twelver Ja’afari Shia I.) за официална държавна религия. Основният закон гласи, че всички закони и разпоредби трябва да се основават на ислямски критерии и официалното тълкуване на шариата, а гражданите се ползват с човешки, политически, икономически и други права „в съответствие с ислямските критерии“.

Според последните медийни съобщения, въздушните удари продължават да са насочени към няколко града и провинции в цялата страна от началото на атаката. В отговор И. продължава да извършва атаки с дроневи и ракети срещу И. и други цели в региона, включително държавите от П. залив, Й. и И..

Към 2 март 2026 г. конфликтът се разширява извън границите на И., защото подкрепяната от Т. групировка „Х.“ започва масиран обстрел срещу И., което води до ответни израелски удари в Б..

На 2 март 2026 г. Иранското дружество на Ч. полумесец (IRCS) съобщава в публикация в *Telegram*, че 555 души са убити в И. при изraelско-американски атаки в 131 града.

Към 22 март 2026 г. достъпът до интернет в И. остава до голяма степен блокиран.

На 17 март 2026 г. иранските власти потвърждават убийството на А. Л., ръководител на Висшия съвет за национална сигурност, загинал при израелски въздушен удар заедно с командира на милицията „Б.“, Г. С. и неговия заместник.

На 22 март 2026 г. американска организация за правата на човека съобщава, че от началото на конфликта са убити най-малко 1407 цивилни лица, включително най-малко 214 непълнолетни и деца. Освен това, според съобщенията, живота си губят и 1167 военнослужещи. Според съобщения в пресата от 18-19 март 2026 г., арестите продължават на цялата територия на И..

Правилно административният орган е оценил липсата на предпоставки за предоставяне на статут на бежанец на жалбоподателя, доколкото не се установява заявен страх от преследване по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ и няма данни спрямо него да е осъществено такова в страната на произход, релевантно за предоставяне на бежански статут.

Безспорно ответникът е изследвал доводите на жалбоподателя за преследване, като е достигнал до правилен извод, че твърдяната заплаха към него не е свързана с неговата раса, религия, националност, принадлежност към социална група и др. Когато се преценява основателността на опасенията от преследване на един молител, не е от значение дали той действително притежава тази характеристика (чл. 10, ал. 2 от Директивата), щом според субекта на преследването той притежава тази характеристика.

Съдът намира, че жалбоподателят не доказва да е засегнат поради присъщи на личното му положение елементи. Тъй като той е гражданин на трета държава, то за правното му положение е приложима общата политика в областта на убежището, развивана от ЕС, съгласно чл. 78, § 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Разпоредбата на чл. 18 от Хартата за основните права, която е част от правото на ЕС, също визира правото на убежище като основно право на човека. Текстът на тази разпоредба се основава на чл. 63 от Договора за ЕО, заменен с чл. 78 от ДФЕС, който налага на Съюза да спазва Женевската конвенция за статута на бежанците. Това правно положение е в съответствие с Протокола относно правото на убежище, приложен към Договорите. Приложим в случая ще бъде и чл. 51 от Хартата за основните права, защото българският съд в случая прилага освен ЗУБ и Директива 2004/83/ЕО в текстовете посочени по-горе.

В обстоятелствената част на оспореното пред съда решение са цитирани факти и обстоятелства от бежанската история на жалбоподателя, които са анализирани, и въз основа на тях административният орган е направил правилна преценка, че са неоснователни. Молбата за международна закрила е мотивирана със социално-битови проблеми. Съдът намира, че отказът да се признае на жалбоподателя статут на бежанец е правилен, тъй като доказателствата не сочат на извод, че той изпитва основателен страх от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение или убеждение. Това чужденецът е заявил и в интервюто пред ДАБ. Анализът на изложената от него бежанска история налага извода, че причините за напускане на страната му на произход са изцяло социални, а като такива те стоят извън предметния обхват на ЗУБ.

Изложеното дотук мотивира Съда да приеме, че относно отказания статут на бежанец жалбата е неоснователна и трябва да бъде отхвърлена.

Не такова е положението с отказа от предоставяне на хуманитарен статут.

Този статут според определениято, описано и очертано в чл. 9 от ЗУБ, се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си по произход, тъй като в тази държава е

изложен на реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция; изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; тежки и лични заплахи срещу живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. Разпоредбата на чл. 9 от ЗУБ възпроизвежда тази на чл. 15, б. "в" от Директива 2004/83 ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила. Според § 1а от ДР на ЗУБ този закон въвежда разпоредбите на Директива 2004/83/ЕО, като в текста на чл. 15, б. "в" от последната са посочени като тежки посегателства; тежки и лични заплахи срещу живота или личността на цивилно лице, поради безогледно насилие в случай на въоръжен вътрешен или международен конфликт.

По отношение на хипотезата на чл. 9, ал. 1, т. 3 ЗУБ трябва да се има предвид тълкуването на СЕС на разпоредбата на чл. 15, б. в) от Директива 2011/95/ЕС, дадено в т. 40 от неговото решение по дело С-125/22. Според това тълкуване посегателството, дефинирано в този текст, обхваща една "по-обща опасност" от посегателство, в сравнение с посочените в букви а) и б) от същия член. По този начин се имат предвид в по-широк план "заплахи срещу живота или личността" на цивилно лице, отколкото определени насилия. Освен това тези заплахи са присъщи на обща ситуация на въоръжен конфликт, която поражда "безогледно насилие", което предполага, че насилието може да се разпростира към лица без оглед на личното им положение и тяхната самоличност, когато степента на такова насилие достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените тежки заплахи (в този смисъл е и Решение от 10 юни 2021 г., *V. D.* (Понятие "тежки и лични заплахи"), С-901/19, т. 26 и 28 и цитираната съдебна практика).

Според т. 28 от Решението на СЕС от 30 януари 2014 г. по дело № 285/12, понятието за въоръжен вътрешен конфликт се отнася до положение, при което редовните въоръжени сили на дадена държава се сблъскват с една или повече въоръжени групи или при което се сблъскват две или повече въоръжени групи.

Чл. 4, т. 3, б. а) от Директива 2011/95/ЕС изисква оценяването на молбата за международна закрила да бъде извършено за всеки отделен случай, като се вземат под внимание всички относими факти, свързани с държавата на произход в момента на вземането на решение по молбата. Член 46, пар. 3 от Директива 2013/32 уточнява обхвата на правото на ефективна защита, с което кандидатите за международна закрила трябва да разполагат. Той предвижда, че обвързаните от тази директива държави членки гарантират, че най-малкото на първа инстанция съдът, пред който се обжалва решението по молбата за международна закрила, извършва "цялостно и ех пипс" (т. е. занапред") разглеждане на фактите и правните въпроси. В това отношение изразът "ех пипс" подчертава задължението на съда да извърши преценка, която отчита при необходимост новите обстоятелства, установени след приемането на решението, което се обжалва. Прилагателното "цялостно" пък потвърждава, че съдът е длъжен да разгледа както обстоятелствата, които решаващият орган е отчетел или е можел да отчете, така и тези, които са станали известни след приемането на решението от този орган (Решение от 25 юли 2018 г., *A.*, С-585/16, т. 111 и 113; Решение от 4 октомври 2018 г., С-652/16, *A.* и *A.*, т.

92 и т. 93).

Именно в такава хипотеза попада настоящият случай. Административният акт е издаден на дата 11.02.2026 г., т. е. само около две седмици преди началото на военния конфликт в И.. Основателни са аргументите на адв. И., изразени в хода по същество, че понастоящем обстановката в И. е фундаментално променена. В съответствие с разпоредбата на чл. 142, ал. 2 от АПК съдът преценява не само фактите към момента на издаване на административния акт, но и съобразява установяването на нови факти към момента на устните състезания от значение за делото, настъпили след издаването на акта. Административният орган трябва да събере актуална информация относно страната на произход, и въз основа на тази информация да извърши съпоставка на установените нови факти спрямо хипотезата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Мотивите на настоящия състав са съобразени и с практиката на ВАС, и по-конкретно Решение № 5210 от 13.05.2026 г. по адм. д. № 1464 / 2026 г. на ВАС, Пето отделение; Решение № 2813 от 13.03.2026 г. по адм. д. № 7170 / 2025 г. на ВАС; Решение № 5175 от 21.04.2009 г. по адм. д. № 353 / 2009 г.

Поради това оспореният административен акт в частта, в която се отказва хуманитарен статут на жалбоподателя, трябва да бъде отменен и преписката върната за ново произнасяне от Председателя на ДАБ. В новото производство е необходимо да се изследва актуалното развитие на ситуацията в страната на произход и продължава ли да е налице опасността за живота и здравето на молителя при евентуалното му връщане там. Административният орган трябва да се съобрази с изложеното в мотивите на настоящото решение.

Така мотивиран, Административен съд-София град

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 237/11.02.2026г. на председателя на ДАБ при Министерския съвет, В ЧАСТТА, с която е отхвърлена молбата на П. А. А., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на И., за предоставяне на хуманитарен статут.

ВРЪЩА административната преписка на Председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, за ново произнасяне по молбата на П. А. А., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на И., относно предоставяне на хуманитарен статут.

ОТХВЪРЛЯ жалбата на П. А. А., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на И., против Решение № 2371/11.02.2026 г., издадено от Председателя на Държавната агенция за бежанците, В ЧАСТТА, с която е отхвърлена молбата на оспорващия за предоставяне статут на бежанец.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба или протест пред Върховния административен съд на Република България, в 14-дневен срок от съобщението.